

Универзитет у Нишу

Филозофски факултет

Департман за филозофију

Пријемни испит

Јул 2016/2017.

Тест знања

1. Два питања о настанку филозофије су:

а) Теоријско и практичко питање

б) Историјско и егзистенцијално-антрополошко питање

в) Митско и разумско питање

2. Филозофска дисциплина која се бави вредностима (моралним, религијским, уметничким итд.) је:

а) Филозофска антропологија

б) Епистемологија

в) Аксиологија

3. *Дуализам* је:

а) Постојање два доминантна филозофска учења у једном историјском периоду

б) Становиште којим се стварност тумачи на основу два принципа

в) Немогућност опредељења између две филозофске позиције

4. У основи филозофског мишљења пресократоваца лежи:

а) Чуђење

б) Сумња

в) Природа

5. *Борба супротности* је први принцип света у филозофији:

а) Питагоре

б) Парменида

в) Хераклита

6. Ксенофану се приписује познати слоган:

а) "Једно је Све"

б) "Биће је мишљење"

в) "Бити и не-бити јесте исто и није исто"

7. Шта од наведеног не припада познатим Зеноновим парадоксима?

а) Стадион

б) Сфера

в) Стрела

8. Две силе у Емпедокловом учењу су:

а) Правда и стид

б) Ум и Једно

в) Љубав и мржња

9. "Порађање истине" у Сократовој филозофији изводи се методом:

- а) Мајеутике**
- б) Ироније
- в) Дијалектике

10. Однос чулних ствари и идеја Платон означава као:

- а) Присећање
- б) Промишљање
- в) Подражавање**

11. Најгоре државно уређење по Платону је:

- а) Анархија
- б) Тиранија**
- в) Демократија

12. Аксиоми сазнања по Аристотелу су:

- а) Принцип идентитета, принцип непротивречности и принцип искључења трећег**
- б) Категорије, разлози и почела
- в) Облик, материја, делатни и финални узрок

13. Аристотелове *посебне метафизике* се баве:

- а) Појединачним бићем, врстама и родовима
- б) Могућношћу, стварношћу и делатношћу
- в) Душом, светом и богом**

14. По Епикуру, највећа срећа се састоји у:

а) Стицању задовољства

б) Душевном миру

в) Сазнању бога

15. Које су три врсте живота по стоицима?

а) Физички, логички и етички

б) Божански, људски и животињски

в) Контемплативни, практички и разумни

16. Мистичко сједињење са Богом непосредним увиђањем његовог присуства се код Плотина назива:

а) Еманација

б) Хипостаза

в) Екстаза

17. Августин види зло као:

а) Метафизички феномен

б) Одсуство добра

в) Део човекове природе

18. Представници *исихазма* верују да Бога можемо сазнати:

а) Мистичком контемплацијом

б) Логичким путем

в) Прихватањем учења Цркве

19. "Постојеће, осим ако није нужно, не треба умножавати" је став:

- a) Роџера Бекона
- б) Виљема Окама**
- в) Томе Аквинског

20. Тврдња да ланац узрока мора негде да почне је основ:

- a) Онтолошког доказа за постојање Бога
- б) Доказа из сврховитости
- в) Космолошког доказа за постојање Бога**

21. Који од Беконских "идола" почивају на некритичком поштовању традиције?

- a) Идоли племена
- б) Идоли трга
- в) Идоли позоришта**

22. Правило да сваки проблем који се испитује треба поделити на онолико делова колико је могуће и колико је потребно да би се решио проблем је Декартово правило:

- a) Поделе проблема
- б) Анализе**
- в) Методске сумње

23. На основу чега Декарт изводи доказ о постојању Бога?

- а) На основу урођене идеје о бесконачној супстанцији**
- б) На основу постојања спољашњег света
- в) На основу савршенства Бога

24. За Спинозу, мишљење и протежност су:

а) Модуси

б) Атрибути

в) Афективна стања

25. *Causa sui* је појам из филозофије:

а) Лајбница

б) Малбранша

в) Спинозе

26. Како Лок дели идеје према њиховом извору?

а) На идеје сензације и идеје рефлексije

б) На просте и сложене идеје

в) На реалне и фантастичне идеје

27. Филозофски став по којем постојим само *ја*, док су спољашњи свет и друга бића само моје представе, назива се:

а) Сензуализам

б) Солипсизам

в) Скептицизам

28. Основ друштвеног уговора, по Хобсу, је:

а) Природно право

б) Начело самоодбране

в) Идеја суверенитета

29. *Највећа могућа срећа највећег могућег броја људи* је формула:

- а) Либерализма
- б) Конзервативизма
- в) Утилитаризма**

30. За Канта су аритметички судови:

- а) Синтетички судови *a priori***
- б) *A posteriori* судови
- в) Аналитички судови

31. "Ако хоћу А, треба да учиним Б" је код Канта општа формула:

- а) Категоричког императива
- б) Моралног критеријума
- в) Хипотетичких императива**

32. Питање којим се бави Шелингов метафизички емпиризам је:

- а) Како је могуће схватити апсолутни идентитет?
- б) Зашто постоји нешто, а не ништа?**
- в) Како се апсолут показује у садашњости?

33. Који су ступњеви Апсолутног духа, по Хегелу?

- а) Субјективни појам-Објект-Идеја
- б) Антропологија-Феноменологија-Психологија
- в) Уметност-Религија-Филозофија**

34. "Филозофи су до сада само тумачили свет, ствар је до тога да се он промени" је став из:

а) Хегелове *"Филозофије историје"*

б) Марксових *"Теза о Фојербаху"*

в) Контовог *"Курса позитивне филозофије"*

35. По својој "теорији одређених описа" познат је:

а) Готлоб Фреге

б) Лудвиг Витгенштајн

в) Бертранд Расел

36. Критеријум научности неке теорије, по Карлу Поперу, је њена:

а) Једноставност

б) Оповргљивост

в) Проверљивост

37. За Ничеа, знање је:

а) Оруђе моћи

б) Израз декаденције

в) Увиђање вечног враћања истог

38. Три врсте погледа на свет по Јасперсу су:

а) Естетски, етички и религиозни

б) Природнонаучни, духовнонаучни и метафизички

в) Аутентични, неаутентични и онтолошки

39. Аутори *"Дијалетике просветитељства"* су:

а) Хусерл и Хајдегер

б) Сосир и Леви-Строс

в) Адорно и Хоркхајмер

40. Идеја "смрти субјекта" је основна тема у филозофији:

а) Мишела Фукоа

б) Жака Дериде

в) Жан-Франсоа Лиотара